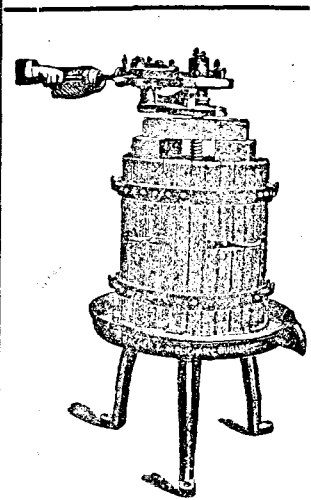
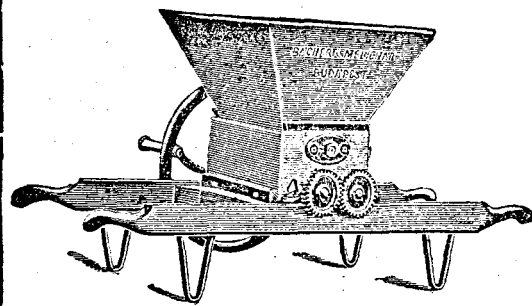

ERDÉLYI GAZDA

„MABILLE“ ÉS „EXPRESS“

SZŐLŐPRÉSEK,
= legújabb szabad. kuphengeres =
SZŐLŐZÚZÓK

1266.

a legtökéletesebb és legjobb kivitelben, a legnagyobb munkaképességgel,
olcsó ár s kedvező feltételek mellett.

Addig míg borpréseimet meg nem tekinti, szükségletét ne fedezze.

SZÜCS ZSIGMOND
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Trágyagypsz!

Mint az összes Erdélyi Gipszgyárak központi irodája, ajánlunk

kitünő erdélyi trágyagypszet!

A leghálásabb és legolesőbb műtrágya az ERDÉLYI TRÁGYAGYPSZ, amely különös sikerrel alkalmazható istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, lóhere és a pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya és konyhakertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra készséggel szolgál a 1590.

Magyar Gipszkereskedelmi Részvénytársaság,
BUDAPEST,
V., kerület, Dorottya-utca 9. szám.

Url Rezső

sertésbizományos
BUDAPEST,
VIII., Berkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.
1534.

Lónyiró ollók, Marhanyiró ollók,

Ló- és marhanyiró gépek „HELIOS“
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek

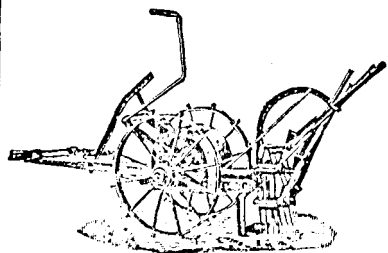
legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ
cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.
Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

DRÖSSLER KÁROLY

es. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

— Szabadalmazott —
BURGONYAKIEMELŐ
— GÉPJE —

a nagy-onyedi kiállítás bezárása után f 6 október hó 2. és 3.-án

— üzemben fog bemutatattatni —

Méltóságos báró Kemény Árpád úr csombordi gazdaságának burgonyaföldjein. 1449

— — — Érdeklődőket szívesen lát a gyáros — — —

„PEF“ (Porcellán-Email-Festék)

falakon és fán porcellánszerű, mosható mázolatot ad.

Legnagyobb tisztaság. Sok évi tartósság.

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon.

Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajtkezelési helyiségek, istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klozetek satöbbi részére felette célszerű

BESSEMER-FESTÉK (védjegy álló)

legtartósabb rozsdá elleni mázolat, mindennemű vasszerkezetek,

vas és hullámbádogtetők, tartók, istálló vasgerendák, kerlők, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Kimerítő ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa, festékgyár

BUDAPEST, VII., Órnagy-utca 4.

1568. I.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

Legteljesebb Magyar Levelező.

Levélminták, beadványok, folyamodványok, kérvények, családi, kereskedelmi és más levelek helyes szerkesztésére.

Szerkesztette: KNORR ALAJOS ny. kir. táblabíró.

Harmadik javított és bővített kiadás.

Ára füzve 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fill.

ÖNÜGYVÉD vagyis gyakorlati útmutatás jogügyletek elintézésére. okiratok a beadványok szerkesztésére, a legújabb törvények alapján, 378 irománpéldával felvilágosítva bírák, ügyvédek, jegyzők és felek használatára, irta:

KNORR ALAJOS

köz- és váltóügyvéd, III. oszt. vaskoronarend lovagja, ny. kir. ítélőtáblai bíró. 1450. II.

Hatodik egészen átdolgozott kiadás.

VI. egészen átdolgozott kiadás, a legújabbban szentesített törvényekhez alkalmazva. Ára füzve 10 kor., bekötve 12 kor.

Ifj. NAGEL OTTÓ könyvkiadóhivatalában Budapest,

VIII., Muzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában)

BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegli sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni. Szállítunk szenet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Törlesztő kölcsönök.

AZ Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A nagyenyedi kiállítás.	575
Védőoltás a szarvasmarhák gümőkórja ellen.	576
A borjúk fölnevelése gyors fejlődés céljából. F. A. G.	576
A gabona csávázásáról. M. G. N.	577
A fagy elleni védekezés módjai és eredményei. Györi L.	577

Egyleti élet:

Közgyűlési meghívó az E. G. E. állattenyésztési és állatkiállítási szakosztályának ülésére.	578
Meghívó az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület választmányi ülésére.	578

Vegyes közlemények:

A nagyenyedeni mezőgazdasági kiállítás programja.	578
---	-----

Hirdetések

A nagyenyedi kiállítás.

Mikor ezeket a sorokat írjuk, még csak a képzelet erejével látjuk a nagyenyedi kiállítás zászlópompás területét, a földből kinőtt sátrakat, a gépek sokaságát, az érdeklődő és kíváncsi látogatók tömegét. Mire ezek a sorok kikerülnek a gépsajtóból, a kiállítás területén nyüzsgöni fog a falusi és városi közönség, a gépek zakatolni és kattogni fognak, a sátrak és csarnokok nézőkkel lesznek tele. Sok hónapi munka, fáradság, igyekezet eredménye válik eleven valósággá akkor, mikor ezeket a sorokat olvasni fogják és ebben az elevenségben, a siker zajában, a kiállítási élet forgatagában bizony kevesen fogják a kiállítás eszméjének eredetét nyomozni, kevesen fogják annak tanulságait leszűrni. Itt az íróasztal mellett, a kiállítás zajától távol megtehetjük még ma és megtehetjük majd annak bezárása után.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által évek hosszú során át rendezett tenyésztési állatkiállítások kitűnő anyagjakkal, nagy látogatottságukkal messze kimagaslottak az összes vidéki kiállítások közül és láthatóan kedvező nyomokat hagytak hátra az erdélyi állattenyésztésben. Az 1900. évi kiállítás alkalmából és azzal kapcsolatban volt Kolozsvárt az első termény- és gépkiállítás is, az utóbbi különösen szép sikerrel. A legközelebbi tenyészállatkiállítás alkalmából volt a második, még nagyobb terjedelemben, még nagyobb forgalommal. A múlt évben volt Dicsőszentmártonban, az E. G. E. és a kisküküllőmegyei gazdasági egyesület által együttesen rendezve. És most nyílik meg az O. M. G. E., az E. G. E. és az alsófehérvármegyei gazdasági egylet által együtt rendezett nagyenyedi mezőgazdasági kiállítás a többiekét fölülmuló kilátásokkal és méreteiben.

Tévedés lenne azt hinni, hogy az első kiállítás rendezéséhez nem kellett egyéb, mint egy leleményes rendezőség és vállalkozásra, meg talán áldozatra is kész gégyárosok. És tévedés lenne azt is hinni, hogy az első kiállítás sikere önként kínálta az alkalmat ezeknek a kiállításoknak megismétlésére. Nem: az első kiállítás

sem sikerülhetett volna, ha nem lett volna a gazdáknál általános a szükség az iránt, hogy a haladás újabb eszközeivel, a technika újabb találmányaival és vívmányai-val megismerkedjenek és a nagyenyedi kiállítás sikerét is az biztosítja, hogy az erdélyi gazdák immár lépést akarnak tartani a haladó korrall és immár felismerték azt, hogy a gazdálkodás körében a megállás hanyatlást, az elmaradás elpusztulást jelent. Semmiféle elavult rendszerhez való görcsös ragaszkodás, semmiféle idejét mult termelési eljárásnak megtartása, semmiféle okszerűtlen krajcároskodás nem lehet jogosult akkor, mikor más népek gazdái keresik a jónál jobbat, kutatnak és kapkodnak az újabb és újabb gépek, eszközök és termelési módok után.

Ez az irányzat nyújt biztosítékot az iránt, hogy a nagyenyedi kiállításnak meg lesz a kellő sikere és hogy ezeknek a kiállításoknak évről-évre való megismétlése hazarészünkben általánosan érzett szükségesség. De hogy ez az irányzat megerősíthető, abban nagy részük van az eddigi kiállításoknak és minden kiállítás csak még jobban fog kedvezni annak. Mindnyájan emlékezhetünk az első kiállításra: a motorok például milyen kis számban voltak képviselve. Nézzük meg a mostani kiállítást és látni fogjuk, hogy ma már nemcsak a motorokra, de a legjobb motorokra kíváncsi a gazdaközönség. A dicsőszentmártoni kiállításon a takarmányviszonyok következtében a szecsavágóknak volt a legnagyobb kelendőségük. A nagyenyedi kiállításon nagy érdeklődéssel várják a tengeriszártépő gép bemutatását. Eddig küzdöttünk azért, hogy a gabonavetőmagot az üszög ellen csávázzák a gazdák. Ma már az a kérdés, hogy rézgáliccal, vagy formallinnal csávázzunk-e és a nagyenyedi kiállításon már csávázógépet is be fog mutatni föltalálója. És így van ez a géptech-nika egész vonalán.

De a megnyíló kiállításnak terményosztálya is kiválóan szép és gazdag. A pazar gyümölcskollekciók tanúságot szolgáltatnak arról, hogy Erdély a gyümölcstermelésnek hazája és tanulságot arra, hogy milyen gyümölcsfajtákat tenyész-

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedő

Budapest

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

Számos tisztelt vevői kívánalmának megfelelően, valódi haarlemi virághagymából oly gyűjteményt állított össze, mely a fajok változatossága és az ár olcsósága miatt csakugyan méltók a figyelemre.

Szállít ugyanis legjobb választása szerint a következő gyűjteményt:

1. számú gyűjtemény:

10 drb. jácint, névvel ellátott 10 diszfajtából,
10 „ tulipán, korai teljes 10 fajtából
10 „ tulipán, korai egyszerű Duc van Toll 10 fajtából.
10 „ crocus, minden színből.
5 „ nárcis, vegyes.
5 „ tazetta, vegyes.
10 „ ranunkula, vegyes.
10 „ Galanthus Elwesii.
10 „ Trecsia refracta alba.

Az egész gyűjtemény ára 8 korona.

Megrendelés esetén tisztelettel kérjük az „Erdélyi Gazdára” hivatkozni.

„Szüreti árjegyzékünk” és „Őszi mag-árjegyzékünk”

megjelent és azt kívánságra bárkinek, ingyen megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

szünk vagy ne tenyészszünk. A bemutatott komlómintákból megláthatjuk, hogy milyen ennek a minőségi fejlődése. A kolozsvári gazdasági tanintézet és a fehéregyházi kincstári birtok az annyira jövedelmezőnek kimutatott gyógynövényeket fogja bemutatni a gazdáknak. Az állami jellegű intézmények közül még a nagyenyedi vincellér-iskola, az algyógyi földmives-iskola gyümölcs- és konyhakerti terményeit, a székelyföldi miniszteri kirendeltség az általa létesített szövetkezetek tejtermékeit fogja kiállítani; a gazdasági egyesületek közül az Erdélyi Szász, az Alsófehérvármegyei, Tordaaranyosvármegyei, Kolozsvári gazdasági egyesületek vesznek részt kollektíváikkal a kiállításon. Erdély legjobb gazdái és a gazdaság fejlődésére ható intézményei vetélkednek termékeik színe-javával és hatnak fejlesztően, tanítóan a mezőgazdaságra.

Minden alkalmat, amely mezőgazdaságunk előbbrevitelét célozza, örömmel kell üdvözlőnk, mert tudatában vagyunk annak, hogy alkalmak fölhasználása, megragadása nélkül meg nem állhat a gazda az előretörekvő népek versenyében. És egy ilyen alkalom most a nagyenyedi kiállítás, ahol a látogatók a kiállítóktól láthatják meg azt, amit ők talán kevésbé jól tudnak, vagy nem ösmernek s ahol a kiállítók a látogatók igényeit, szükségleteit és izlését megösmérik és hasznukra fordíthatják.

Védőoltás a szarvasmarhák gümőkórja ellen.

(Dr. Römer marburgi egyetemi magántanárnak a nemzetközi állatorvosi kongresszuson fölvett előadásának kivonata.)

A szarvasmarhák gümőkórjának leküzdésére irányuló észszerű és következetesen keresztülvitt eljárás szükségessége általánosan ismert és különös megokolásra nem szorul.

Határozottan ki kell azonban emelni, hogy a szarvasmarhák gümőkórjának leküzdése, az emberből és a szarvasmarhából eredő gümöbacillusok közt Koch Róbert által kimutatott különbségek dacára, igen fontos orvosi érdek.

I. A gümőkór elleni védőoltás kísérleti alapja.

A gümőkór elleni védőoltás Bering találmánya, ki ezt 1901. december 12-én Stockholmban hozta nyilvánosságra.

A védőoltás lényegében semmit sem különbözik a Jenner-féle himlőoltástól, amennyiben természetes uton gyengült, ártalmatlan virust használnak. A gyakorlatban használatos ojtóanyag eredetileg emberből eredő, 10 esztendő óta virulentiájában csaknem változatlan s a gyakorlati használat céljából kiszáritott gümöbacillus.

Eme kultúrával előzetesen kezelt szarvasmarhák később nagyvirulentiájú gyöngykor-virussal szemben tetemesen ellentállóbbak, mint a nem kezelt tanúállatok. Számos ilyen

módon végzett kísérlet eredményről számol be Behring Römer és Ruppel a „Beiträge zur experimentellen Therapie“ című folyóirat 5. füzetében (1902. március) egész terjedelmükben megerősítik ezen eredményeket Pearsen és Gilliland, Thomassen, Koch Neufeld, Lorenz, Schlegel, Hutya, Eber és Baumgarten. Ellentmondó kísérleti eredmények nem ösmeretesek.

II. Gyakorlati tapasztalatok.

A védőoltásnak könnyű foganatosítását a legeltérőbb viszonyok között és a legkülönbözőbb tájakon kísérelték meg és mindenütt jónak találták. Épp oly kevésbé lehet kétség az iránt, hogy e módszer szakszerű eljárás mellett teljesen veszélytelen. Az ojtóanyaggal való befertőzésnek veszedelme az ojtóorvost illetőleg, az általunk tanácsolt elővigyázat szemmel tartása mellett, teljesen elenyészik; mindeztideig nem is történt szerencsétlenség.

Mindazok, akik eme immunizálási eljárásról bővebb tapasztalatokat gyűjthettek, a védőoltás könnyű technikájában is meg egyeznek.

Éppen ezen körülmény kell, hogy jól megfontolandóvá tegye a szarvasmarhák gümőkórjának kiirtását célzó eddigi Bang-féle módszer használatát.

III. A védőoltás értéke.

Valamely a laboratoriumi kísérletek alkalmával alapján jónak bizonyult gyógyító eljárásnak gyakorlati hasznavehetősége előre biztosan sohasem állapítható meg. A gümőkór elleni védőoltásnak gyakorlati haszna csak statisztikai alapon derülhet ki. Össze kell hasonlítani valamely vidéken vagy tájon egy bizonyos szarvasmarha-állományban a gümőkóros szarvasmarhák százalékat a védőoltás alkalmazása és következetes végrehajtása után a védőoltás előtti százalékkal.

A leggyorsabb tájékozást ez irányban a tuberkulinpróba szolgáltatja, de előrebocsátandó, hogy a statisztika összeállításánál figyelembe veendő ama tény, hogy a védőoltás után a tuberkulinnal szemben mutatkozó nagyfokú érzékenység teljesen csak egy évvel az utolsó védőoltás után mulik el.

Megjegyzendő, hogy a védőoltásnak alávetett, erősen fertőzött állományokban is az eddigi tuberkulinpróbák és vágatások eredményei teljességgel kedvezők.

Befejezés.

A beoltott állatokon csak éveig tartó megfigyelés után ítelhető meg kellően az ojtás értéke, különösen pedig az ojtásból eredő védelem időtartama. Igazságos ítéletet ekkor is csak nagy terjedelmű és minden befolyástól ment statisztika alapján nyerhetünk.

A rendelkezésemre álló anyagot áttekinthető alakban, lehetőleg bő statisztikai adatok segítségével, a kongresszuson fogom ösmertetni.

Egyelőre kritikámat a védőoltásról a következőkben óhajtánám összegezni:

1. A védőoltás a gyakorlatban könnyen végrehajtható.
2. A gazdaságban semmi zavart sem okoz.
3. Lényegesen olcsóbb a gümőkór kiirtására előírt minden eddigi intézkedésnél.
4. Csak széles alapon, lelkiösmeretesen és tudományosan vezetett statisztika világítja meg ezen eljárás gyakorlati értékét.
5. Védőoltásnak alávetett állományban a szarvasmarhák az utolsó védőoltás

után legkorábban csak egy esztendő múltán tuberkulinozhatnak.

6. A védőoltás minden kár nélkül alkalmazható.

7. A gyakorlatban szerzett eddigi tapasztalatok jó eredménnyel kecsegtetnek.

A tudomány és gyakorlat részére a következőket ajánlom:

1. Lehetőleg bőséges statisztikai adatok összegyűjtése érdekében igen kívánatos, hogy a védőoltások szakértők segítségével minél nagyobb terjedelemben alkalmaztassanak.

2. Ezen ojtási módszer értékének megítélésére kívánatos, hogy a tudományos kísérletek a legkülönbözőbb természetes viszonyok között (mint pl. sulyosan, közepesen és könnyen fertőzött állományokban) törtéjenek.

3. Mindaddig, míg a védőoltás hatékonyságának határai véglegesen megállapítva nincsenek, a gazdák figyelmébe kell ajánlani, hogy a használhatóknak bizonyult egészségügyi védő-intézkedéseket alkalmazzák.

A borjúk fölnevelése gyors fejlődés céljából.

(Egy angol tenyésztő tanácsai.)

Midőn a borjúk fölnevelése végett határozunk kell a fölött, vajon a tehéntej szoptatásának vagy pedig, új tejnek csöbörben való mesterséges etetésének módszerét választjuk, több körülményt kell megfontolnunk. Kétségtelenül a legtermészetesebb módszer az, hogy a borjú a tejet egyenesen a tehéntől szopja, mert így a tejet a megfelelő hőmérsékletben kapja és a szopás folytán képződő nyálka az emésztést helyesen elő fogja segíteni. Ezzel szemben nagyobb mérvű meglakarítást tudunk elérni a csöbörből való etetés által, több borjút lehet táplálni egy anyatehén tején és mindegyik borjunak a rendes mennyiségű tejet juttathatjuk. Egy borjazott tehén elegendő tejet szolgáltat 3 borjú etetésére, ha csöbörből tápláljuk, míg ellenkező esetben csak 2 borjú fölnevelése volna azon lehetséges. Ezenkívül a borjak szopása nagy mértékben lefojgyasztja a tehenet és az első pár borjú fölnevelése után gyakran nehézséggel járt azt másokhoz is felhasználni. Az egyedüli tulajdonképeni előny tehát, melylyel a szoptatás a csöbörzés felett bír, a szoptatásnak táplálkozási fölényében áll. Jelenleg léteznek azonban már oly tökéletes készülékek, melyek által a borjak oly természetes és előnyös módon vehetik magukhoz szopás nélkül is a tejet, mintha közvetlenül az anyatehéntől kapnák. A földolog egyébiránt az, hogy a tejnek meg legyen a kellő hőmérséklete és hogy különösen az első napokban az adagok kicsinyek legyenek, mert egyáltalában meg kell jegyeznünk, hogy sokkal több borjú vesz el a túletetésétől mint a normális tápmennyiség leszállítása folytán; 2¼ liter tej este és reggel az első pár nap után, amely mennyiség később legfeljebb 3½ literre fokozható, teljesen bőséges táplálék lesz.

Ugyanezen elbánás fogadható el a borjaknak húsképzési célokra való fölnevelésénél is, azon eltéréssel, hogy amit a borjúk a tej mellett még enni kívánnak, azt megadhatjuk, még pedig legelőnyösebben jó szénát, zúzott

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

zabot és teljesen összetört pogácsát kevés szecskával és korpával keverve.

Két havi idő után az új tej fokozatosan kevésbithető és ezzel szemben zablisztból vagy lenmagból készült p.p. adandó, melylyel körülbelül 6 deciliterig mehetünk. Lenmag használata esetén annak teljes megfőzése szükséges. Ezen etetési mód addig folytatandó, míg a borjak 6 hónaposak lesznek, meg pedig úgy, hogy a tejadag fokozatosan leszállítandó és a pépadag ugyanazon mértékben nagyobbítandó, egyidejűleg pedig a jászolban bármilynemű és mennyiségű szálas takarmányt adhatunk. Az első időszakban ezenkívül minden etetés után egy darab lenmagpogácsát tegyünk a borju szájába; a borju azt szopogatni és így annak ízét megkedvelni fogja.

A borjukat nem szabad egy helyen összeszorogatva tartani, hanem a meenyiben lehetséges, őket elkülöníteni avagy egyenkint megkötni kell; a borjuk különben hozzászoknak, hogy egymást nyalogassák, ami jelentékeny kárt tesz bennük.

Mindezen megjegyzéseimben feltételezem, hogy a borjak télen keresztül voltak fölnevelendők, úgy hogy most már 6 hónapos és ha gondosan eljártunk, kitűnő kondícióban levő borjakkal volna dolgunk. A legközelebbi kérdés tehát az, hogy miképpen nyaraljanak az üszők. Ha biztosan lehet számítani kedvező nyári legelőre, legjobb természetesen őket füre bocsájtani, de ha ez esetben száraz idő következne be zöld takarmány hiányával, a borjuk mint a vaj leolvadnának és nem érnének annyit ősszel, mint a füre bocsájtás kezdetén. Ezen okoknál fogva helyesebbnek és biztosabb módszernek tartom az istállóban való takarmányozást. Evégből szükséges, hogy minden fajta zöldtakarmányt termeljünk, úgy hogy az egyik faj a másikat közvetlenül felválthassa. Ez első pillanatra némi nehézséggel járni látszik, de előrelátással és észszerű munkássággal biztosan elérhető. Célszerű a legkülönbözőbb fajtákból vetni és inkább többet, mint keveset, úgy hogy ha valamelyik takarmány túlérett lenne, azt szénának lehet szánni és a következőt megkezdeni. Az istállóban való etetésnek legfőbb előnyei egy jelentékeny mennyiségű legjobb trágyának nyerése és a borjuknak nyugodt, a legyekről nem minduntalan zavart evése. Nyár derekán a jóság csak éjjel és reggel ehetik kényelemben, a nap többi szakában örökös kínzásnak van alávetve.

Két dologra kell különös figyelmünket fordítani: adjunk bőséges almozást és ne pazaroltassuk a takarmányt. Végül szükséges, hogy a téli takarmányozásból a nyárra való átmenetel fokozatosan történjék. Tavasz elején a fentemlített szecskával és korpával vegyített pépből adhatunk és ősszel káposztaféléket használhatunk a gyökértakarmányhoz való átmenetelre. Ajánlatos e mellett a műtakarmánynak, mint pl. a hámozott gyapótmagból készült pogácsának észszerű alkalmazása is, hogy a beleknek kellő állapotát elősegítsük. Ilyen tartás mellett a borjuk szépen fognak nyaralni, anélkül, hogy tartani kellene attól, hogy a nyári időjárás bizonytalansága folytán bármit is veszítsenek.

J. A. G.

A gabona csávázásáról.

Tavaly késő ősszel hangos volt a sajtó azon jalkiáltásoktól, melyek a csávázás által csiraképességükben károsított búzák hiányos kiképzése nyomán támadtak; első sorban a tavalyi ily célra először forgalomba hozott formaldehyd tetetett panasz. A baj oka azonban másban rejlett. A formaldehyd-csávázás egyik úttörője dr. Falke ugyanis ily irányú megfigyeléseket s kísérleteket végzett, melyekről az „Illustrierte Landwirtschaftliche Zeitung“ egyik utóbbi számában számol be. A kimerítő dolgozattól a következőket tartjuk szükségesnek közölni:

A kísérletek 1903- és 1904-ben termelt búzával végeztettek s ez alkalommal különösen annak kiderítése képezte a megfigyelés tárgyát, hogy milyen hatása volt a különböző évjáratu búzára a csávázó folyadéknak. Ezen összehasonlítás céljaira Falke ugyanazon buzafajták teljesen azonos termelési viszonyok között termelt 1903. és 1904. évi termését választotta. A kísérleteknél egy német honos buzafaj (Altmärkischer) a magyar somogyi és egy Németországban nemesített squarehead két évjáratu szerepelt.

Első sorban csávázatlanul csirázattak a magvak a következő eredménnyel:

	1903-as		1904-es	
	csirázó esély	csiraképesség	csirázó esély	csiraképesség
Altmärkischer	98.5	100	72.5	80
Somogyi	100	100	98.5	80.5
Squarehead	100	100	96.5	97

Már e számok mutatják, hogy a tavalyi szem valamivel kevésbé volt csiraképes, mit Falke úgy magyaráz, hogy az 1904-es búza üvegebb, az 1903-as ellenben lisztesebb volt. A szivósabb, üvegebb búza természetesen lassabban bocsájtja át a csirázó vizet. Hasonló tapasztalatokról írnak a serfőzők lapjai a tavalyi árpáról is.

Ezen próbákkal párhuzamosan kétféle módon történt pácolás, és pedig rézgáliccal (Kühn-módszer után) és formilittel (1:100 arányban). Ez utóbbi szer formaldehydből és rézkloridból áll. A rézgáliccsávázás Kühn szerint úgy történik, hogy a búza 10—16 órán át 1/2%-os rézgálicoldatba jnt, melyből kikerülve, a mag meg lesz szárítva.

A rézgáliccal pácolt buza következőképpen csirázott:

			3.	5.	6.	7.	8.	9.
			n a p o n %					
Altmärkischer	1903	61.5	68	75.5	81	85	85	
Altmärkischer	1904	28	52	54.9	56	57.5	59.5	
Somogyi	1903	53.5	92	94	95.5	96	96.5	
Somogyi	1904	34.5	62	71.5	78	82	83	

A búzák a cséplés által megsértetvén, párhuzamos kísérlet történt kalászból kiszemelt buzamaggal és rézgálic-csávázás után:

			Csirázott szem százalék			
			3.	5.	6.	7.
			n a p o n			
Altmärkischer	1903	91	94	96	96.5	98
Altmärkischer	1904	52.5	60	63	67	70
Somogyi	1903	84.5	93.5	95.5	97	99
Somogyi	1904	79	86	89.5	92	95

A formilittel csávázott és géppel cséplott buza pedig ezzel szemben a következő csirázási eredményt mutatta:

			3.	4.	6.	8.
			n a p o n			
Altmärkischer	1903	63.3	95	96	96	96
Altmärkischer	1904	32	43.5	49	49.5	
Somogyi	1903	73	93	98	98	
Somogyi	1904	63	76	80	81	
Squarehead	1903	54	92.4	94	94	
Squarehead	1904	38	66	76	76	

A formilittel nézve megjegyzi Falke, hogy az túlságos tömény, de drága is, amiért bátran helyettesítheti a formalin (40%-os formaldehyd). Holerung tanár szerint 1 kg. ily szer 250 liter vízzel lesz nagyobb lapos faedényekben felhígítva, mely fenekének előre csekély esése legyen. Ezen edénybe 2/3 magasságban a vetőmag kerül. A folyadékot addig öntjük hozzá folyton lapátolva, míg higan folyó pép válik belőle. A folytonos kavarással a szemek egész felületükön bevonatnak és légbuborékok szállnak fel. A kavarással addig tart, míg a buborékok megszűnnek. Ezután 10 percig állni hagyjuk a magot, mely idő után a folyadékot legjobban csapon lebocsátjuk. Ezután a gabona valamely alkalmas helyen egy éjszakán át, vagy legalább 7 óra hosszan, halomba rakandó és csak ezután használható vetésre. 50 kg. búzára 40—60 liter csáva szükséges, a kádból leeresztett csávát ismét fel lehet használni.

Mint fenti vizsgálatokból világosan kiténik, tényleg a tavalyi gabona állaga okozta a csirázott vetőmag hiányos csirázását, még pedig csak az ősziét, még a tavasziak alig mutattak különbséget a csirázást illetőleg. Megállapított tehát, hogy aszályos években a gabona főleg gyöngő *héjúságánál fogva* sokkalta érzékenyebb a csirázó szerrel szemben, mert a héj sejtrétegeinek vékonysága és a sejthártyának szűk állaga folytán a csira nem talál kellő védelmet a maró hatás ellen. Mit kell tehát ily évjáratu vetőmaggal tennünk, hogy jól csirázott legyen az üszők ellen csiraképességének csökkentése nélkül?

Első módnak a nagyobb vetőmagmennyiség alkalmazásának lehetősége kínálkozik az eddigi pácolási eljárások betartásával, ami azonban költséges, mikor a pácolási módszerrel változtatni lehet, hogy hatásos is legyen s kárt ne okozzon. Ezen eljárás Falke szerint a 28 év óta kipróbált Linhart-féle csávázó eljárás, melyről fentebb részletesen volt szó.

Franke ezenkívül négyféle, 1904-ben formaldehyddel *Hollerung* szerint csávázott búzafaj csirázási eredményét is közli, melyekből kimutatható, hogy a formaldehyd a csiraképességet nem hátráltatja s helyes eljárás mellett őszi csávázására szintén alkalmas.

Gondos körültekintő gazda azon van, hogy a csávázást akkor se mulassza el, midőn szomszédjai maradiságuknál fogva annak hasznát belátni képtelenek

M. G. N.

A fagy elleni védekezés módjai és eredményei.

Mind nagyobb lesz azoknak a kísérleteknek a száma, melyek az időjárás okozta gazdasági károk elhárítását célozzák s a melyek az időjárási viszonyokra valami mesterséges úton hatni törekednek. Az első lépést itt is az

HALDEK

magnagykereskedése

— József főherceg ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója —

Budapest, Károly-körút 9. szám.

V E S Z :

a legmagasabb napi árban!

a legmagasabb napi árban!

őszi borsót, őszi bükkönyt, szösös bükkönyt, baltacimmagot, fehér herét, vörös herét, lucernát, mindennemű fűmagot, stb. stb.

Egyesült-Államok tették, de csakhamar követék őket az európai kulturállamok is, bár kísérleteik kevésbé tüzetesekek és kisebb térre szorúlnak. Van is eredménye az Egyesült-Államok kísérleteinek, nevezetesen az éjszakai fagy ellen való óvintézkedésekben; az állami időjárás iroda (Weather Bureau) egy bulletinben egybefoglalva ismerteti a különféle eljárás módokat s az elért eredményeket. Bizonyosan érdekli a magyar gazdákat megismerni közelebbről ezt a kérdést s az eddig végrehajtott kísérleteket, amelyek egyszerűek, nem költségesek s a fáradságot mindenesetre megérik.

A kísérletek tere nem annyira a szántó föld, mint inkább a kert- és gyümölcsstermelés. Ha netán valaki kísérletezni akarna, tájékozásul megtalálja az alábbi sorokban azt, hogy miképpen tudható meg egyszerű eszközök segítségével, hogy éjszakra fagy várható-e, másrészt megismerheti e cikkből az eddig elért eredményeket.

Előbb bevezetésképpen meg kell ismerkedni azokkal az időjárás viszonyokkal, amelyek kedvezők az éji fagnak, ebből azután következik az eljárás is, amelylyel ellene tenni lehet. Fagy csak akkor állhat be, ha éjjel a hőmérséklet leszál a 0° alá. Ez akkor történik meg, a mikor a levegő nedvessége csököl, a temperatura már a délután folyamán alacsony és nagy felhők nincsenek a láthatáron. Ezt a legutóbbit a gazda tudja legjobban megítélni: megérzi a hőmérsékleten, ha nem, megteszi egy erre alkalmas hőmérő; a nedvességet azonban csak úgy találomra megítélni nem éppen egyszerű, hogy hogyan ismerhető mégis fel, majd később tárgyaljuk. Éjszakai fagnál annál alacsonyabb a temperatura: 1. minél kevesebb vizgőz van a levegőben, 2. minél kisebb az uralkodó temperatura, 3. minél tisztább az ég, 4. minél jobban áramlik a hideg levegő. Ennélfogva 5 mód kínálkozik a fagy elleni védekezésre: 1. a tiszta ég felé való kisugárzás megakadályozása, 2. a levegőbeli nedvesség fokozása, 3. a meleg szaporítása, 4. a hideg levegő elvezetése, 5. az odaáramló hideg levegő meleggél vegyítése. Ezeket a különféle utakat vizsgáljuk meg.

Eleinte nagy ernyőket alkalmaztak a legkülönbözőbb anyagokból, hogy megakadályozzák a kisugárzást. Ezek azután kisebb-nagyobb kiterjedésben befőttek az egész gazdaságot. Így pl. nagy üvegtetőket használtak, a melyekről ismeretes — megleházaknál láttuk — hogy a meleg napsugarakat keresztül bocsájtják, de az úgynevezett sötét napsugarakat nem. Ez a védekezés azonban olyan drága hogy csak a kiválóan értékes növényzetnél érdemes alkalmazni. Európában is alkalmaznak ernyőket, melyeket nappal eltávolítanak, ami mindenesetre nagy idővesztés. Floridában lécből készítenek ernyőket, két-két lécc között egyenlő rés van. Ezek az ernyők éjjel-nappal kifizetve állanak s feladatuk éjszaka a kisugárzást, nappal pedig a túlerős sugárzást megakadályozni. Ezért a nap folyamán alatt folytonosan változtatják állásukat, mindig lehetőleg függőlegesen a napsugarakhoz képest. Végre még egy fajta ernyő van: szalmát meg más ilyenféle anyagot égetnek s az ezáltal képződő füstfelhő a kisugárzást megakadályozó ernyő. Az eredmény nem lévén kielégítő, ez a módszer gyakorlati szempontból elesik.

A 2-ik módszer lényege a levegő vizgőz

tartalmának szaporítása. A különböző kísérletek közül nem egy fontos eredménnyel járt, úgy, hogy a jövőben bizonyosan hasznukat látják. Robbantással vagy vizgődrök felállításával az alsó levegőrétegeket annyira nedvessé tehetjük, hogy fagy nem állhat be. De a vizgődrök tiszta éjszakában gyakran felmondják a szolgálatot, nagy szárazságban pedig a robbantás okozott óriási károkat, mert a víz keményre fagy az ágakon s azok a nagy súly alatt letörnek. Ezen úgy próbáltak segíteni, hogy forró gőzt fecskendeztek a levegőbe külön e célra készült gépekből, de az eredmény így se volt kedvező. Árbócok hegyére szórókörtéket alkalmaztak, hogy a levegőt nedvessé tegyék, de amig nagyon hideg nem volt, nem vették hasznát.

Amilyen hiábavaló volt a szalmalánggal kísérletezni, annál több eredménnyel járt a nedves és párolgó anyagok égetése. Amig ugyanis a szalmatűznél támadt meleg rögtön felbocsátja a füstöt s ezáltal megnehezíti az óvóernyő képződését, addig a nedves égőanyagok párája a földszínen marad s így a levegő nemcsak felmelegszik, hanem nedvessé is lesz s egyúttal az ég felé való sugárzás is megvan akadályozva. Ez tehát bizonyos mértékben összeegyeztet három utat s éppen ezért nagyon hasznos. Égő anyagul nedves szalma és trágya is szolgálhat s itt megint különféle eljárás módok vannak. Az égetendő anyagot kis halmazokban szétszórjuk az egész területen, mert minél több tűz ég, annál több füst fejlődik s annál lassabban száll fel. Alkalmaztak igen előnyösen drótra aggatott kis zsákokat, melyek ilyen párolgó anyaggal voltak megtöltve s aztán olajba áztatva. Sorba rendezik ezeket a zsákokat, aztán meggyújtják őket.

Amerikai módra külön e célra gépek készültek, hordozható talyigák, melyek bejárják az egész megvédendő területet. Ez mind arra való, hogy kedvezőtlen légáramlat esetén erősen párolgó anyagot elégetve sűrű, nedves füst képződjék. Pritzler gépjen ezenkívül még egy szerkezet van, mely a létrejött gőzt még nedvesebbé teszi.

(Vége következik.)

Közlő: Győri L.

EGYLETI ELET.

Közgyűlési meghívó

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ *állat-tenyésztési és állatkiállítási szakosztálya* 1905. évi október hó 16 án (hétfőn) d. u. 3 órakor — az egylet Petőfi-utca 7. szám alatti helyiségében — **közgyűlést** tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Tárgy:

Szakosztályi elnök választása.

*

Meghívó gazdatiszti választmányi ülésre.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület választmánya folyó évi **október hó 1-én** (vasárnap) d. e. 11 órakor **Nagy-Enyeden** a vármegyeház üléstermében rendes ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgyak:

1. Pénztár állásáról szóló jelentés.
2. Vidéki gazdatiszti bizottságok szervezéséről szóló előadói tervezet.
3. Gazdatiszti törzskönyv létesítésének terve.
4. Ülés napjáig beérkező tárgyak és indítványok.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A M. kir. Földmívelésügyi Miniszterium erkölcsi és anyagi támogatása mellett

— 1905. Szeptember 30., okt. 1., 2. és 3.-án —

— NAGY-ENYEDEN —

Az »O. M. G. E.«, az »E. G. E.« és az »A. G. E.« által együttesen rendezett

Erdélyrészi Mezőgazdasági Kiállítás programja.

Napirend:

I. Első nap: (Szombat, szept. 30.) Reggel 8-10 óráig: A bíráló bizottságok működése és a bírálat eredményének kifüggesztése. Dél előtt 10 órakor: Megnyitás. A kiállítás megtekintése. Délben 1 órakor: Közébd (Kéthattyúszállodában; 1 teríték 4 kor.) Délután 1/2, 3-1/2, 6 óráig: Cigányzene a kiállítás területén. Este 6 órakor: a kiáll. terület elzárása.

II. Második nap: (Vasárnap, okt. 1.) Reggel 7 órától este 6 óráig: A kiállítás megtekintése D e 11. Erd. Gazdatiszti Egylet gyűlése a vármegyeházán. D u 2-6 óráig: Honvéd katonazene.

III. Harmadik nap: (Hétfő, okt. 2.) ugyanaz, mint a második napon Dél előtt: mintaszünet, délután eke bemutató. D u: Cigányzene

VI. Negyedik nap: (Kedd, okt. 3.) Reggel 7-től este 6 óráig: A kiállítás látogatása. Délután 2-5 óráig: Cigányzene. Délután 6 órakor: A dijak és kitüntetések ünnepélyes kihirdetése és kiosztása.

Délután 1/2, 6 órakor: A zingyentársaság sorsjáték húzása és a nyeremények kiosztása.

A kiállítás belépő-jegyei:

1. Állandó belépőjegy, mely mind a négy napra, bárhányszori belépésre jogosít, egy személyre: 1 korona. 2. Napijegy, egyszeri belépésre egy személyre: 50 fillér. 3. Diák- és katonajegy egy belépésre, egy személyre: 40 fillér. 4. Gyermekek-jegy: 20 fillér.

Katalógus (kiállítási tárgyak jegyzéke és magyarázata) ára: 10 fillér

A kiállítás ingyen tárgysorsjáték húzásán **minden belépő-jegy** (diák, katonajegy és gyermek-jegy is) a rajta levő egy számmal játszik.

Összesen 50 értékes nyeremény

Főnyeremény: 1 hordó erdély hegyaljai aszú bor.

Elnökség, rendező- és bíráló-bizottságok:

A kiállítás diszelnöke: Gr. Desselffy Aurél v. b. t. t. az O. M. G. E. elnöke.

Elnökök: Cs. Szabó József az E. G. E. elnöke és Zeyk Dániel főispán az A. G. E. elnöke.

Alnelnökök: Gr. Teleki Arvéd, gr. Bethlen Sándor, gr. Mikos Kelemen és Szász József alispán.

Kiállítási titkárok: Jeszenszky Pál, O. M. G. E. titkár, Tokaji László E. G. E. titkár és Székelyhidy Viktor A. G. E. tb. titkár.

I. Rendező-bizottság:

Elnök: Szász József alispán

Alnelnök: Dr. Varró László polgármester.

Előadó: Tokaji László E. G. E. titkár.

Tagok: Balogh Ferenc, Bartha Zsigmond báró Bánffy Kázmér, Czirner Ákos, Dancs Mózes, Dezső Dénes, Dezső Zsigmond, Fischer J., Gálffy János, Inczédi Joksmann Ödön, Lázár István, dr. Lengyel György, Nagy Pál, Papp János dr. Sándor Jenő, dr.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert künő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és terménnytisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszereint 11-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménnytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságokról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménnytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Bemutatva lesz a nagyenyedi őszi kiállításon is! Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Szaniszló Albert, Székely Ödön, Török Bertalan, Weirich Frigyes, dr. Winkler Albert, Zsombory Sándor. És a társjegyletek kiküldöttei.

II. Gépeket bíráló-bizottság:

Elnök: Gr. Teleki Árvéd. Alelnök: Bolla Mihály m. tan. Előadó: Sporzon Pál. Tagok: Glück Adolf, Gölnér János, Jeszenszky Pál, Karkoványi Ákos, br. Kemény József, Koós Mihály, Lészai Ferenc, Vinczenti Miksa. Zöld József és a társjegyletek kiküldöttei.

III. Terményeket bíráló-bizottság:

Elnök: Gr. Bethlen Sándor. Előadó: Gálffy János. Tagok: Br. Bánffy Kázmér, Cséser Lajos, Dezső Zsigmond, Dobolyi Zsigmond, Gáspár János, Gáspár József, br. Kemény Pál, dr. Lengyel György, Rados Dávid, Ritter Gusztáv, Szalánczy Jenő, Szász István, Székely-hidy Viktor. És a társjegyletek kiküldöttei.

A kiállítás tárgyai:

I. A gépkiallítás keretében:

a) Mezőgazdasági gépek: Ékek, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló-, kaszáló- és aratógépek; cséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések; lóherfejtők; tengeriszár-tépők; súlymérők; malomszerkezetek; rétvontó és talajjavítási állattenyészési, tejgazdasági, szőlő- és borgazdasági, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyészési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd. mellékágazati gépek Járművek,

b) Felszerelések, eszközök, termények, állatorvosi és vegyi szerek, műtrágyák és anyagok stb.
c) Háztartási gépek, cikkek és eszközök.
d) Mezőgazdasági háziipari készítmények.
e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

A gépkiallítás tárgyai működésben mutattnak be.

II. A terménykiallítás keretében:

a) Csemege és borszőlő kollekciók, ezekkel együtt: palackborok, konyakok, pálinkák.
b) Gyümölcsök (alma, körte, szilva, dió, stb.)
c) Kalászosok, szalmásan és magban; mezőgazdasági termények és termékek; kertészeti, tejgazdasági, baromfitenyészési, selyemészeti stb. produktumok, komló cukorrépa és más ipari és olaj-növények, vetőmagvak, stb. Mindezek külön-külön és csoportosan (kollekciókban) is láthatók.

III. Baromfiak.

6. Kitüntetések és díjak:

I. A gép- stb. osztálynál:

1. Érmek:

- 1 állami arany érem,
 - 2 kiállítási arany érem,
 - 5 állami ezüst érem,
 - 2 kiállítási ezüst érem,
 - 9 állami bronz érem,
 - 5 kiállítási bronz érem
2. Diszoklevelek.

II. A terményosztálynál:

1. Érmek:

- 1 állami arany érem,
 - 3 állami ezüst érem,
 - 4 állami bronz érem.
 - 4 kiállítási bronz érem.
2. Diszoklevelek.

3. Arany és pénzdíjak:

a) Állami díjak aranyban. (Adományozta a Nagym. Földm. Minisztérium.)

1 első aranydíj	100 korona,
2 második aranydíj	á 50 »
4 harmadik aranydíj	á 30 »
9 negyedik aranydíj	á 20 »

b) Pénzdíjak (kizárólag alsófehérvármegyebeli kisgazdák részére,) (Adományozta az Alsófehérmegyeyi Gazd. Egyesület.)

Búzára, rozsra, tavaszbúzára, zabra és tengerire: egyenként 1—1 első díj á 10 korona és 2—2 második díj á 5 korona, összesen 5 első és 10 második pénzdíj.

Gyümölcsre: 1 első díj á 20 kor.; 3 második díj á 10 kor. és 5 harmadik díj á 5 korona.

Kerti veteményre: 5 díj á 5 korona.

c) Magánosok díjai.

*

Vendéglő. A kiállítás tartama alatt a helyszínén felállított vendéglői helyiségben mindenféle hideg és meleg ételek és italok rendes árban kaphatók. A vendéglőt a sétateri kioszk bérlője látja el.

Zene. A kiállítás mind a 4 napján d. u. 1/2-3 - 1/2-6-ig elsőrangú katonai és cigányzenekarok játszanak.

*

Felvilágosítást minden ügyben a kiállítási iroda — Nagy-Ényed, Kéthattyu-szálloda — nyújt

— Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület Domokos Andor elnöklésével igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelynek főbb tárgya a székelyföldi kirendeltség 10,000 kor. értékben tenyésztehetet vásárol a kisgazdák részére, Bétán szalmafonó tanfolyamot rendez stb. Az egyesület elhatározta, hogy ezenkívül fölkeri a kirendeltség vezetőjét, hogy eszközjön ki öt waggon kedvezményes áru rozskorpát; valamint a katonaságtól kisorsolásra kerülő lovak közül 60 darabot a kisgazdák közt történő kiosztásra. Elhatározta továbbá, hogy az oklándi kiállítás költségeit az egyesület a maga erejéből fedezi, végül az adminisztratív ügyeket intézte el.

— Az erdélyrészi szászok szövetségesei. Az erdélyrészi szászok Raiffeisen rendszerű gazdasági hitelszövetkezesei a napokban tartották meg évi kongresszusukat Nagy-Szebenben. Száztizennyolc szövetkezet közül 78 küldött képviselőket, az elnöki tisztet Wolf dr., a kötelék főügyésze viselte. Az elnök jelentette, hogy a legutóbbi üzletév folyamán 14 szövetkezettel és ezek által 799 új taggal szaporodott a kötelék, a szövetkezetek aktív vagyonában. 1,234.000 korona többlet mutatkozik, a tiszta nyereség 31.500 koronával nagyobb. Jelentette az elnök, hogy a kötelék tagul belépett a Magyarországi Szövetkezetek Országos Szövetségébe s hosszasan referált a Budapesten tanácskozott szövetkezeti világkongresszusról, amelynek különösen a fogyasztási szövetkezetekről való tárgyalásai érdekelték a hallgatóságot. A kongresszus a jelentést köszönet és elismerés kifejezése mellett tudomásul vette s fölhatalmazta az elnökséget, hogy falusi fogyasztási szövetkezetek alakítása és fogyasztási szövetkezetek alakítása és fogyasztási, valamint értékesítési központ szervezése érdekében tegye meg a kellő lépéseket s szerződtesen megfelelő kereskedelmi szakerőt is e cél elérésére.

— A húsarak. Az Állattenyésztési Lapok a magas húsárakkal foglalkozva, azoknak okairól és indoklásáról a következő érdekes fejtegetést közli:

Az árak a kereslet és kínálat törvényei szerint egész természetesen alakulnak. A hektári való ökor kevés Ennek következtében

ára nagy. A drága hizlalási anyag miatt az elsőrendűre hizlalt ökor is kevés. A fogyasztás pedig nagy. Tehát az árak sem lehetnek kicsinyek. A tény az, hogy a marhalétszám majdnem ugyanaz, de a fogyasztás emelkedett rendkívüli módon. A japán-orosz háború Németországban hihetetlenül nagy ipari föllendülést okozott. Az ipar hatalmasan lett foglalkoztatva, az iparos munkások keresete emelkedett, a húsfogyasztás ennek folytán nagyon megnőtt, a piacon pedig csak annyi a marha mint máskor, se több, se kevesebb. Ez megmagyaráz mindent. Importálnának Németországba élő marhát és húst a meglévő nagy árak mellett, de a viszonyok úgy alakultak, hogy ezt nem lehet megtenni. Ausztria-Magyarország a múlt évi rossz takarmánytermés miatt a hizlalásban és a vágómarha kivitelében meg lett bénítva; marhákivitelünk az előző évihez képest tetemesen csökkent. Ausztria-Magyarországba Szerbia és annak hátán a Balkán betolja minden nélkülözhető marháját és ennek dacára is kivitelképességünk nagyon csökkent. Amerika, amely máskor képes volt elárasztani Európa piacait hussal, másfelé volt elfoglalva. A japán-orosz háború tömördek hús-készítményt irányított Amerikából a harctérre. De nemcsak oda! Afrikába is tömördek marhát kellett szállítania, mert a marha-pestis egész Afrikában megfelelte a marhaállományt. Csak Egyiptomban több volt az elhullott marha a millió darabnál. Ennek folytán Amerika és Argentína is kimerültek. A húsdrágulás nemcsak Közép-Európára terjedt ki, hanem egész Európára, sőt a tengerentúli részekre is. Ilyen körülmények között nincs helye a kicsinyes okok előrángatásának. Azok alig számíthatnak, midőn az egész földgömbben kiterjedő jelenségek döntenek. A húsdrágaság meg fog szűnni akkor, ha e nagy okok is megszűnnek. Nézetünk szerint néhány év lesz arra szükséges, hogy a dolgok a szokott kerékvágásba jöjjenek.

— A komlópiacról. Szept. 28. Múlt hét végén megszüntek Közép-Európában s Angliában a kései komlót, alig fejezték be a szedést, sok helyen esősre változott az idő s a száritást nehezítette. De Amerikából szintén nem érkeztek hiteles terméshírek — így a vásárlás az egész vonalon megindult s élénkebbé vált a külföldön. Az árak azonban nem javultak. Ötven kilónként Saazban 76—90—112 koronát fizettek; auschai 60—90, daubai 40—48, saazvidéki 96—110 koronán kelt el. A nürnbergi piacon: spalti 75—80 márká, elzászi 47—48, württembergi 65—85 márkán stb. A száraz jószinű portékát szivesen veszik, a rosszul száritottat nehezen s kicsi áron! Ugy Segesvárt, mint Bácska-Petrőcén már megjelent egy-két kereskedő, de csak válogatva vesznek 100—140 koronán. Komlószákolásra most kitűnő idő van s a toboz ép marad. Lehetőleg prés-deszka-lappal préseljük s ne postassuk. Az sem ártana, ha szákolás előtt a garmadákat megtisztogatnók a tarka tobozoktól.

— A megyei dülőutak rendezése A földmívelésügyi miniszter a vármegyeyi törvényhatóságokhoz a következő rendeletet intézte: „Előfordult, hogy a községek, a melyek közös dülőutak rendezése és állandó megjelölése iránt vagy nem a kellő időben intézkednek, hanem akkor, amidőn a kataszteri munkálatok a betétszerkesztés céljaira már rendezettek, vagy pedig az állandó megjelölést mellőzik s a helyett néhány hét alatt elpusztuló karókat, zsindeyeket alkalmaznak és az így kellelőleg nem tájékoztatott fölvételeknél előforduló esetleges téves kitüntetések ellen — a telekkönyvi betétek elkészülte után kell a

Legnagyobb választék és legjutányosabb ár: an kapható.

Divatós férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrác, paplan, pokróté, valamint mindenféle ágyszék szakszerűen készítve, olcsó árban található

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

mezei közös dűlőutak rendezése érdekében fölszólamlásokkal élni. Az ilyen eljárás azt eredményezi, hogy a betétszerkesztés céljaira már rendezett kataszteri munkálatok föl lesznek forgatva, miáltal áttekinthetőségük biztossága veszedelmezetté van, de egyszerűsége az államkincstárra több költséget is ró. Fölvonom az alispánt: utasítsa a községet, hogy a megyei, községi közös dűlőutakat a részletes fölmérést megelőzőleg rendezzék.

— **A cukortermelés.** Licht, az ismert magdeburgi cukorstatistikus megközelítő becsléseket tesz közzé Európa várható cukortermeléséről az 1905-1906. évi idényben. Eszerint Európa valamennyi államában fokozódik a termelés az idén, kétségkívül a magas cukorárak hatása alatt. A múlt évben termelt Európa összesen 47 millió métermázs cukrot. Ekkor az emlékeztetés aszály miatt a cukorrépa kisebb termést adott, úgy, hogy a cukortermelés tetemesen visszamaradt az előző évszázad mögött. Európa idej cukorproduktóját Licht 60.220.000 q-ra becsüli, tehát 28-30 százalékkal nagyobb, mint amilyen volt a tavalyi. Licht taksálása szerint Németország idej cukortermelése 20 millió, Ausztria-Magyarorszáé 10.200.000, Oroszorszáé 10 millió és Franciaorszáé 9 millió q-t fog kitenni. Licht a várható nádcukortermelést is felbecsülte, még pedig 73 millió q-ra; ebből esik Kelet-Indiára 20 millió, Kubára 12 millió és Jáva szigetére 10 millió q.

— **Szőlőkarók kedvezményes vasuti szállítása.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara utolsó teljes üléséből fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a szőlőkarókra érvényes fuvardíj-kedvezmények a kereskedőknek szóló küldeményekre is kiterjesztessenek. A kereskedelmi miniszter a kamara e fölterjesztésének elintézéséül 10580 III. szám alatt kelt leiratában tudatta, hogy az eddig kizárólag szőlősgazdák küldeményeire fennálló kedvezményt az évi december hónap 31. ével megszünteti és helyette szőlőkaróküldeményekre a m. kir. államvasutak, valamint az ezek által kezelt helyi érdekű vasutak vonalain a viteldíjak kocsi és fuvarlevelenkint 10.000 kilogrammért történő fizetése mellett 1906. évi január hónap 1-től kezdve visszavonásig a helyi díjzabálszerű I. kivétel nélküli díjzabás tételét igazolási eljárás nélkül egész általánosságban engedélyezi, tekintet nélkül arra, vajjon a fuvarlevelen szőlősgazda, vagy kereskedő szerepel. A kedvezmények a jelzett feltételek mellett történő érvényesítése által mindama kisebb szőlősgazdáknak nézve, kik esetenként teljes kocsirakományát kisebb mennyiségű szőlőkarószükségletüket a közvetítő fakeskedőknél szerzik be az eddiginél kedvezőbb helyzet fog előállni.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezete** örvendetes terjeszkedéséről van alkalmunk újszólván napról-napra meggyőződést szerezniük. A gazdaközönség körében mind szélesebb hullámgörűket vet a Gazdák Biztosító Szövetkezetének rájuk nézve hasznos és áldásos munkálkodásáról szóló hír és ennek tulajdonítható, hogy az aránylag fiatal intézmény a közönség felkarolása által napról-napra jobban fejlődik és izmosodik. Legutóbb a székesi róm. kath. egyházmegye megyei püspöke Párvy Sándor ur, az alábbi utasítást adta ki egyházmegyéje lelkészkező papjainak, a biztosítások ügyében: „3017. sz. Utasítás a biztosítások tárgyában. A tűzkár elleni biztosítást az egész egyházmegyére kiterjedőleg s annak 3017. sz. javára egyöntetűvé tenni s az összes egyházi épületeket lehetőleg már most egy közös lejárati határral a Gazdák Biztosító Szövet-

kezeténél (Budapest, VIII., Baross utca 10. sz.) biztosítani óhajtom. Evégből megbízásomból már a legközelebbi napokban — ahol eddig még nem tette — az említett szövetkezet egyik hivatalnokára Tussla Tivadar ur fel fogja egyházmegyéim összes plebániáit keresni. A nevezett urat tehát egyházmegyéim t. lelkészkező papságának szives figyelmébe ajánlom s meghagyom, hogy vele a gondozásukra bizott egyházi és iskolai épületek tűzkárbiztosításainak megújítása, esetleg a meglévő biztosítások felmondása iránt tárgyaljanak, a biztosítások kötvényeit neki készségesen előmutatván. Egyszerűsége miatt a múlt hó 20-án 2778. sz. a kiadott körlevelemben foglalt intézkedéseim fentartásával felhívom tisztelendő lelkészeimet, hogy engedélyem nélkül más intézetnél biztosítást ne eszközöljenek, illetőleg meg ne újítsák. — Kelt Szepeshelyen, 1905. augusztus hó 11-én Sándor püspök, s. k.“ Örömmel regisztráljuk ezt a hírt, mert a Gazdák Biztosító Szövetkezete, mint azt eddigi működése bizonyítja, a támogatást minden irányban megérdemli.

— **Peff (Porcellan emall festék.) Bessemer festék (védjegy üllő)** Mezőgazdasági körökben már évek óta kitűnő hírnévnek örvendenek — Lutz Ede és Társa festékgyárosok által, Budapest, Örnagy-utca 4. sz. — gyártott festékek és ajánlatosnak tartjuk ezen gyártmányokra e helyen is utalni. Peff (porcellan emall festék) minden célra alkalmas fényes, különösen olyan helyekre ajánlható, ahol súly fektetik csinos és könnyen tisztán tartható felületekre. Szeszgyárak, tejgazdaságok, gyümölcsraktárak, éléskamrák, nemkülönbén gépházak, konyhák, csettek mázolására Peff nagyon alkalmas. Minthogy porcellanhoz hasonló, kemény sima-mázolata, piszok, házi és pénészgomba képződését megakadályozza, amennyiben vízzel bármikor lemosható. Tekintve továbbá, hogy a Peff-el eszközölt mázolatok hosszú évekig is tartanak, az ár olajfestékekkel szemben aránytalanul olcsó. Mint az a szakkörök ítéleteiből is látható, a Bessemer-festék (védjegy üllő) vasszerkezeteknél a leghatásosabb védelem rozsdá, továbbá időjárás és vegyi befolyások ellen. Hiszen ismeretes, mily károkat és kellemetlenségeket okozhatnak vasszerkezeteknél a nem elég konzerváló képességgel bíró mázolatok és így egy csekély árterhelést tekintetbe nem jöhet. Fontos ezeken kívül, hogy a Bessemer-festék teljesen méregmentes, mely tulajdonságánál fogva istállóban is teljes nyugodtsággal alkalmazható. Hisz-zük, miszerint ezen két gyártmányt b. olvasóinknak nyugodtan ajánljuk. — Bővebb felvilágosítással a gyárosok bizonyára szívesen szolgálnak. 1568. I.

— **Erdélyi kávé forrása a Fiumei Kávé-behozatali Társaság fióktelepénél, Mátyáskirály-tér 12. (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerzhetőek be. Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk. Telefon! 1436.**

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármimemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes — akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-fanyag és bányauğynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

A
Magyar Jelzálog-Hitelbank
Képviselősege
Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt
(gr Rhédey-ház, I. em.)
— Ez intézet alapfőkéje 40 millió korona. —
ZÁLOGLEVÉLKÖLCSÖNÖKET
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra, — a mennyiben a pénzügyi viszonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre	9 20%
20 évi törlesztésre	7 60 »
25 évi törlesztésre	6 70 »
30 évi törlesztésre	6 10 »
35 évi törlesztésre	5 65 »
40 évi törlesztésre	5 35 »
42 1/2 évi törlesztésre	5 25 »
45 évi törlesztésre	5 10 »
50 évi törlesztésre	4 90 »
65 évi törlesztésre	4 60 »

Kölcsönök 4 1/2%-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámítás mellett.

A fennebbi részletekben ugy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglalatik.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfiai adnak véleményét.

— **Megvételre vagy haszonbérbevételre** keresek 500-1000 holdig való jó birtokot vasutához közel. ajánlatokat kérem a kiadóhivatalhoz intézni. 1605.

A LAPPÉLÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

EBER ERNŐ

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

WOHANKA FELE

MYERSOLAJ

MOTOR ÉS

KOKOMOBIL!

LEGOLCSÓBB és LEGMEGBIZHATÓBB ÜZEM. MINDEN PENZÜGYI ELLENŐRZÉS ÉS ENGEDÉLY NÉLKÜL

1 1/2-3 fillér óra-lökronként MYERSOLAJ NEM BENZIN!

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST V. Á. V. KÖRÜT 76
HELLER MÖR BPEST

Szőlők rigolozását gőzekével

1297

A gőzekével rigolozott s már részben beültetett területek megtekinthetők Alsó-Gáld, Krakkó, Czerna, Csombord szőlőhegyeiben.

70-80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad
Timár János, Maros-Szent-Királyt.

AZ ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik éven.

Vagyonbiztonsági tőkéje 116 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:

Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 65 éves fennállása óta 470 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjufányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérése, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:

Szekula Akos
vezérfelügyelő

(1093)

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.
Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. lezámit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a teleklönyvi kivonat és kataszteri birto kiv.

VÁLTÓ-

kölcönt gazdáknak, bitokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCÖNT

sorsjegyekre értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszert vetőgépeket, Egyetemes acél-ékeket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés, gépek és eszközök, tejtelepek, csukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, értéktármányok, Dermelasse, zsák, ponyva stb. stb.

PINTÉR MIKLÓS

makói gyógyfű-telepén

egy millió

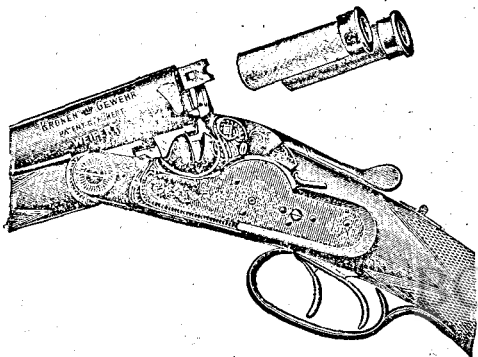
borsosmenta, fodormenta és zsálya-gyöksarj

eladó

A fehéregyházi állami birtokkezelőség a „Magyarország” május 12. számában a múlt évről a borsosmenta holdankénti tisztá jövedelmét 836 K., a fodormenthát 931 K., a zsályát 609 koronával tünteti ki.

1623

Korona-fegyver Fükert saját szabadalmazott závarzatával.

Szabadalmazva Magyarország-Ausztriában, Németországban, Belgiumban, Franciaországban és Angliában.

A Fükert saját szabadalmazott závarzatával ellátott korona-fegyver a jelenkor legjobb és legkifejlesztettebb vadászfegyvere.

E tény iudoklására szolgáljon a következő rövid leírás:

Mint a fenti ábra mutatja, a korona-fegyver závarzata nem csupán az ismert 3-, 4- és 5-szörös retesz, illetve hántecsapó-závarzatból áll, hanem a csövek az eddigi szabad oldalakon is — melyek a tüzelésnél, különösen gyérfüstű löpor alkalmazása mellett, nagy

gzznyomásnak vannak kitéve — be vannak foglalva s mintegy beágyazva fekszenek a csőkamrát szilárdan körülfogó oldalpofákban.

A csővön alkalmazott toldalékok a pofák megfelelő réseibe kapaszkodnak és így megakadályozzák azok lecsuszását a baskulról. E két külön závarzat szilárdsága oly nagy, hogy az eddig használt závarzatokat messze felülmúlja s ezért zárotökéletességük oly kiváló, hogy jobb és előnyösebb már nem is képzelhető.

A korona-fegyvernél a töltés és tüzelés a lehető legkényelmesebb és leggyorsabb, mert a závarzat egyszerű nyitása által mindkét ütőszeg magától megfeszül és egyben biztosítatik s a kilőtt töltények hüvelyének kivetése is önműködőleg történik.

A korona-fegyver závarzatán kívül két kis kakas van, miről nemcsak könnyen felismerhető, hogy a két cső közül melyik van kiürülve, de tetszés szerint meg is fűszíthető, vagy feszíteníthető az ütőszeg. — A koronafegyver löszabatossága egészen kiváló, elsőrendű. — A korona-fegyver szállítatik ugyanis, mint egy-, két- és háromcsövű puska. Részletes árjegyzéket ezekről, valamint minden más vadászfegyverről és felszerelésről kívánatra bérmentve küld:

G. Fükert, Weipert, Erzgebirge, Csehország.

Kitüntette ő cs. és ap. kir. felsége, Ausztria császára és Magyarország királya valamint a szász és szerb király ő felségeik által. — 36 érem. 1591

Eladó házhelyek!

Kolozsvár legszebb jövőjű, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utczában, még néhány jó fekvésű házhely eladó!

Csatornázás, Vízvezetékek, Villanyvilágítás!

Bővebb értesítés: naponta d. e. 11-1-ig és d. u. 4-6-ig az E. G. E. titkári irodájában Kolozsvárt, Petőfi u. 7. sz. I. e. balra.

1593

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1323

fegyvergyár és (präcios) puskaművés

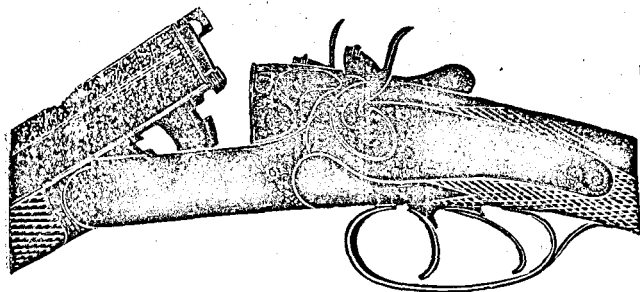
FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és csejövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacéloketej.

Pancélaacél-koromanylemez.

Magasított acél-ékefej.

Porvédő kerek

Acél gerendely.

Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőseim: „Agraria” Budapest.

Tiszta acélangy
s a j á t
hámoraltából.

1457

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, foitlanulja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányosait is.

Gyakornoki vagy segéd-tiszti állást keres

21 éves. erős, kolozsvári gazdasági tanintézetet végzett, magyarul, románul és németül tudó, egy évi gyakorlattal bíró, katonai kötelezettségének eleget tett fiatal ember október 1-re, szerény feltételek mellett. Címe az Erdélyi Gazdatiszti Egylet titkári hivatalánál megtehető.

Szőlőajtványok eladása

Érmelléken, Rólyon 20.000 darab
— első osztályu fajtisza —

gyökeres fásajtvány

(muskotály, rizling, bakar, chas-selas, csemege- és erdei fajokban)
1906. tavaszán, vagyis március
folyamán

eladó ezrenként 180 koronával

(Vasuti szállítást a vevő fizeti.) Venni szándékozók
levélben értekezhetnek szőlőtulajdonos

vekerdi Olasz Irénnel

Nagyvárad, Ezredéves-empléktér.

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye).

40 katasztralis holdon fekvő faiskoláink Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 80.000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban: készlet 1 millió.

Gledicsfa legjobb kerítés növényben készletünk 1 millió.

Akácfa, erdősitésre alkalmas 1 1/2 millió. Disz-cserjék, sétatér, magános fák. 1352

Árjegyzék ingyen.

Faiskoláink megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Trodalmi jelentés! KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA az 1905. évre szóló Hasznos Könyvnapár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felöleli a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographiai csoportosításban. A könyvnapárban előforduló műveket

csefély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket. Csefélynk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módokat, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék Régni az 1905. évi Hasznos Könyvnapárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

A SMITH-PREMIER-ÍRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

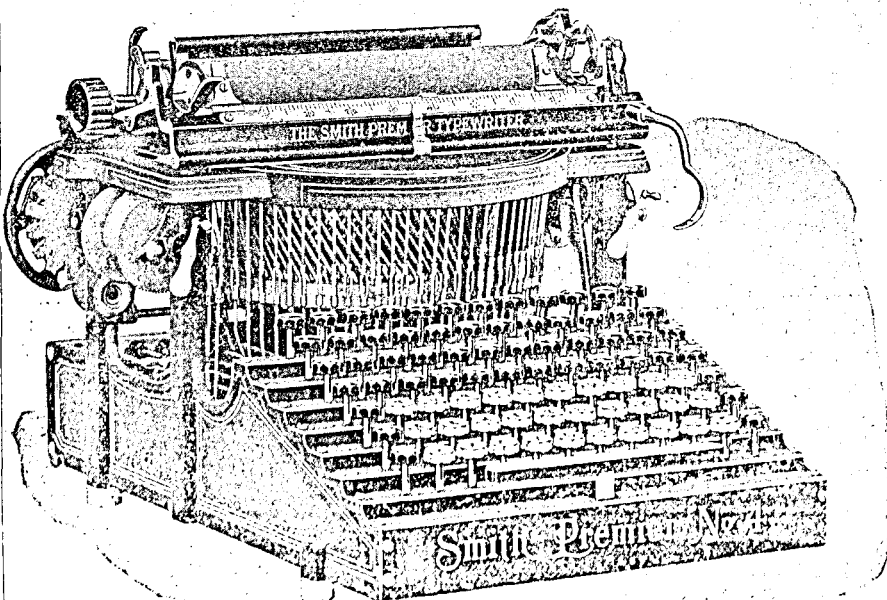
Központ:

Budapest, Andrásy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, koroklyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecs-kavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

1242

1465.
Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntöde: Bécs.
Benzin- és petrolsum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Marha-Mérlegek! Erős vaskorlással 1500 kilogramm horderőre to-
lósúlylyal vagy súlyokkal mérésre berendezve
a legjobb és a legerősebb szerkezettel!

Szekér-Hid-Mérlegek! Kocsik, szekerek és
állatok mérlegelésé-
sére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4
méter hosszú, 2 méter széles, tolósúlylyal erős
és szolid kivitelben.

Raktári-Mérlegek! Mindenféle rendszerű,
erős és pontos kivitel-
ben minden mérleg törvényesen hitelesítve 3
évi jótállás és jókarbantartás mellett.

Dénes Manó

gazdasági szekér-hidmérleg és marha mérleg
gyáros

Budapest. 1610

Gyártelep:

VII., Dohány-utca 57.

Iroda és raktár:

VII., Dohány-utca 78.

BABÓS ÉS TÁRSAI
vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe
újabbán egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk,
ennélfogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagybecsült vevőinket
gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkekkel, amelyek egy gazdaságban szüksé-
geltetnek, u. m. **Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak,**
vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek,
Kötél- és lánczárak, Beocsini-Cément, Gipsz, nádfonat, Carbolineum,
Kátrány, mindennemű Festékárak, Gépszijj, Gépolaj, Gépzsir, Kocsi-
kenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelő-
lemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadal-
mazott tejkannák stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Telefon szám: 351.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, fel-
bontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő
gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint fel-
vonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, deta-
cheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és
electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepe-
ket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum móto-
kat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 arany-
éremmel kitüntetve. 1485

A legjobb minőségű
— juta- és len- —

ZSÁK,

vizhatlan kazal-, gép-
és szekér- —

PONYVA

bármily méretben a
legolcsóbb gyári árban
kapható 1451

FISCHER J.

ponyva- és zsákáru-
házában BUDAPEST,
V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

vasuti kocsik és aszta-
gok takarására, mérsékelt
kölcsön díj mellett.

Egyszer használt zsákok
liszt, korpá, tengeri, fa-
szén töltésére állandóan
olcsó árak mellett kaphatók.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap:

Alapít- ványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok	"	455.436.11 "
Összesen:		2.333 676.11 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.36 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén
az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok dij-
arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg-
ből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok
4%-os dijvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határc-
zattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen
biztosítottak 4%-os dijvisszatérítést kaptak. 1904. évben
a jégkár ellen biztosítottak 2%-os dijvisszatérítésben
részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és
felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Minden gazda saját érdekében cselekszik,
— ha a hirneves és csakis eredeti —

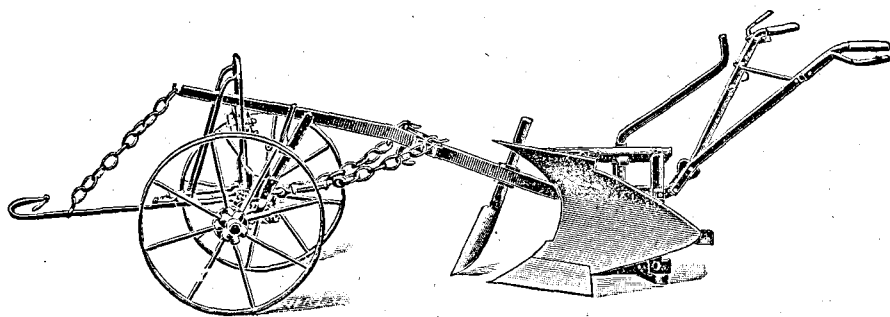
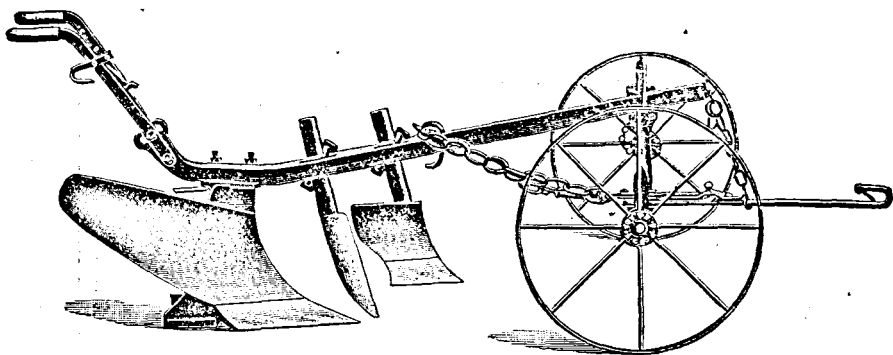
BÄCHER-féle aczél-ekéket és tégely-aczél eketesteket

vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketestek
kiszáradnak számára is készülnek és könnyü suly, biztos járás, tartósság tekintetében minden más
— gyártmányt fölülmulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak. —

Az ekefejek törhetetlen aczélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

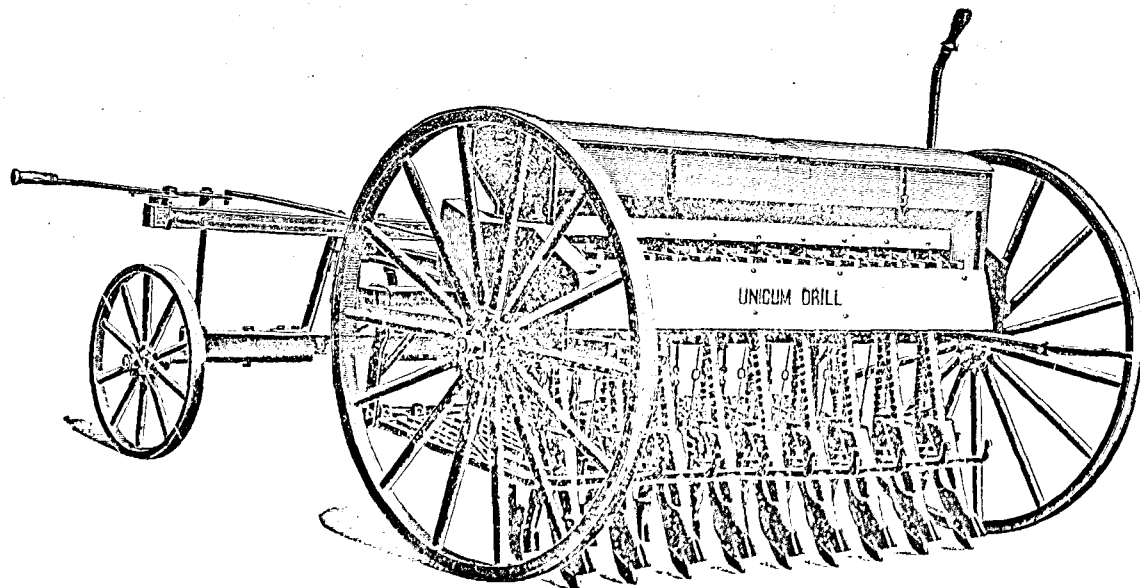
Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

— A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott —

„UNICUM DRILL“ sorvetőgép

egy czélszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erőből tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben
— 20,000-nél több ily gép adatott el. —

MELICHAR FERENCZ császári és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

Budapest, VI., Nagymező-
utca 68. sz.

Abrás leirással és árjegyzékkel
kivánatra ingyen szolgál.